

Tulossopimus 26.1.2023, VN/2753/2020

**Hallitusohjelmaa toteuttava liikenne- ja viestintäministeriön ja Väyläviraston välinen
tulossopimus 2020–2023**

1 HALLITUSOHJELMAN TOIMEENPANO

Pääministeri Marinin hallituksen ohjelmassa on seitsemän strategista tavoitetta, joiden muodostaman kokonaisuuden kautta rakennetaan sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävää Suomea.

Hallitusohjelmassa liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan toimintaan vaikuttavat erityisesti seuraavat tavoitteet:

- hiilineutraalisuus ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen;
- EU:n digitalisaatiopolitiikan edistäminen;
- yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja oikeuksien yhdenvertainen toteutuminen;
- turvallisuuden tunteen vahvistuminen ja turvallisuusviranomaisten toimintakyvyn varmistaminen;
- demokratian, osallisuuden ja yhteiskunnan instituutioihin kohdistuvan luottamuksen vahvistuminen;
- monipuolistuviin uhkiin varautuminen;
- toimiva liikenteen infrastruktuuri;
- vähäpäästöinen liikenne;
- toimiva viestintä ja tiedonvälitys; sekä
- liikenteen valtioyhtiöiden asema.

2 YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET HALLINNONALALLA

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan konsernistrategia on julkaistu 12.12.2019. Konsernistrategiassa hallinnonalan toiminnalle on asetettu seuraavat strategiset yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet.

- Suomi on edelläkävijä kohti hiiletöntä liikennettä ja viestintää.
- Verkot ja palvelut helpottavat arkea ja edistävät elinkeinonharjoittamista.
- Uudet toimintamallit ja innovaatiot vauhdittavat hyvinvointia ja kilpailukykyä.

3 VIRASTON TEHTÄVÄ JA ROOLI

3.1. Visio ja toiminta-ajatus

Visio: Toimiva väyläverkko mahdollistaa Suomen hyvinvoinnin, kilpailukyvyn ja kestäväen kasvun.

Toiminta-ajatus: Vastaamme tie-, rata- ja vesiväylistä sekä osallistumme liikennejärjestelmätyöhön edistääksemme kansalaisten sujuvaa liikkumista ja elinkeinoelämän tehokkaita kuljetuksia.

3.2. Viraston rooli hallinnonalan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteiden saavuttamisessa

3.2.1 Suomi kehittyy edelläkävijänä kohti hiiletöntä liikennettä ja viestintää.

Virasto kehittää päästövaikutusten tuntemusta ja huomioimista väylänpidon ja liikennejärjestelmän suunnittelussa sekä hankesuunnittelussa ja -arvioinnissa. Lisäksi virasto edistää raideliikenteen ja pyöräilyn houkuttelevuutta yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

3.2.2 Verkot ja palvelut helpottavat arkea ja edistävät elinkeinonharjoittamista.

Virasto kehittää tietoperusteisen päätöksenteon menettelyjä ja työkaluja väylänpidon toimenpiteiden priorisointiin ja väyläomaisuuden pitkäjänteiseen hallintaan. Virasto parantaa väylänpidon tehokkuutta ja laatua sekä liikennejärjestelmän turvallisuutta ja toimivuutta yhteistyössä palveluntuottajien ja sidosryhmien kanssa.

3.2.3 Uudet toimintamallit ja innovaatiot vauhdittavat hyvinvointia ja kilpailukykyä.

Virasto jatkaa automatisoituvan liikenteen infran kehittämistä sekä rataverkon haltijan palveluiden ja toimintatapojen kehittämistä muuttuvassa toimintaympäristössä. Lisäksi virasto hyödyntää kehittyvää viestintäteknologiaa väylänpitäjänä ja edistää verkkojen laajentumista ja datataloutta yhteistyöhakuisesti.

4 HALLINNONALAN YHTEISKUNNALLISEN VAIKUTTAVUUDEN TAVOITTEET JA VIRASTON TULOSTAVOITTEET 2020–2023

Hallinnonalan konsernistrategian toimeenpano

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite:

1. Suomi on edelläkävijä kohti hiiletöntä liikennettä ja viestintää

Tulostavoite:

1.1 Parannamme liikennejärjestelmän energiatehokkuutta ja lisäämme kestävän liikenteen houkuttelevuutta

Mittari: 1.1.1 Liikenteen päästövaikutuksien huomioiminen väylänpidon ja liikennejärjestelmän suunnittelussa sekä hankesuunnittelussa ja -arvioinnissa (tarkentuu hallinnonalan yhteisenä)

Tavoitetaso 2020	<p>On tutkittu mahdollisuuksiamme edistää fossiilitonta tieliikennettä (infra latausalustana esiselvitys jne.) ja edistetty liikennejärjestelmän päästötutkimusta osana hallinnonalan "fossiiliton liikenne" -työtä</p> <p>Hankesuunnittelussa on määritetty hankkeiden päästövaikutukset tuoden ne esille päätöksentekoon (hankearvioinnin perustelumuiot)</p> <p>On lisätty asiantuntemusta olemassa olevan verkon vaikutuksista liikenteen päästövähennysmahdollisuuksiin</p> <p>On edistetty ilmastoja energiatavoitteiden sisällyttämistä väylien rakentamishankkeisiin ja pyritty käyttämään laajemmin päästövähennyskannustimia kunnossapidossa</p>
Tavoitetaso 2021	<p>On valmisteltu Väyläviraston vastuulla olevia Fossiilitoman liikenteen tiekartan toimenpiteitä. On tehty tieverkon sähköistämiseen liittyvää jatkoselvittelyä. On tuotettu ajantasaista tietoa väyläverkon sopeutumisesta ilmastonmuutokseen.</p> <p>On tuotettu tietoa liikenteen päästöjen arvioinnista osana väylänpidon toimenpiteiden arviointia.</p> <p>On tunnistettu tehokkaita päästövähennystoimia väylien kunnossapidossa ja rakentamisessa.</p> <p>On tunnistettu sellaisia väyläverkon toimenpiteitä, joilla edistetään Fossiilitoman liikenteen tiekartan muiden toimenpiteiden toteutumista.</p>
Tavoitetaso 2022	<p>On tunnistettu hankesuunnittelussa tehtävien suunnitteluratkaisujen merkitys energiatehokkuuteen ja kiertotalouteen sekä laadittu toimeenpanosuunnitelma energiatehokkuuden ja kiertotalouden huomioimiseen suunnittelussa.</p> <p>a) On laadittu selvitys sähköteiden potentiaalista tieliikenteen päästöjen vähentämisessä. On laadittu arvio Fossiilitoman liikenteen tiekartan vaikutuksista liikenteen kysyntään ja sitä kautta liikenneverkkojen tarpeisiin. b) On kartoitettu väylänpitäjän toimenpiteitä, joilla parannetaan liikennejärjestelmän sopeutumista ilmastonmuutokseen.</p> <p>a) On pilotoitu rakentamisen aikaisten päästöjen arviointia siihen soveltuvissa hankearviointikohteissa. b) On otettu liikenteen päästöjen arviointi mukaan myös pienten parantamishankkeiden arviointeihin.</p> <p>On tunnistettu ja edistetty väyläverkkojen tärkeimpiä toimenpiteitä päästövähennysten edistämiseksi eri suunnittelun tasoilla.</p>
Tavoitetaso 2023	<p>On viety kiertotalouden ja energiatehokkuuden toimeenpanosuunnitelman vaikuttavimpia toimenpiteitä hankesuunnitteluun. Toimeenpanosuunnitelma valmistuu vuoden 2022 lopussa, minkä jälkeen vaikuttavimpia toimenpiteitä tulee arvioida elinkaarinäkökulmasta.</p> <p>On tarkennettu ilmastonmuutoksen vaikutus- ja riskitietoa eri väylämuotojen ja liikennejärjestelmän tasolla sekä tunnistettu tärkeimpiä haavoittuvuuksia väyläverkolta. Priorisoitujen sopeutumistarpeiden pohjalta on käynnistetty vaikuttavimpien sopeutumistoimien suunnittelu eri väylämuodoilla.</p> <p>CO₂-päästölaskenta on integroitu infrahankkeiden kustannuslaskentajärjestelmään vuoden 2023 aikana. Päästölaskenta sisällytetään v. 2023 aikana hankesuunnittelukohteisiin, joissa edellytetään hankearviointia.</p> <p>Päästöjen vähentäminen on osa väyläverkkojen toimenpiteiden ohjelmointia ja priorisointia.</p>

<i>Mittari: 1.1.2 Raideliikenteen potentiaalin tunnistaminen ja houkuttelevuuden lisääminen</i>	
Tavoitetaso 2020	<p>On tuettu matkaketjujen toimivuutta solmukohtissa (asemaseudun kehittämisen yhteistyö, informaatio)</p> <p>On edistetty raideliikenteen kehittämistä kaupunkiseuduilla osallistamalla kaupunkiseutujen raideliikenteen kehittämis- ja edistämisselvityksiin (ml. MAL-työ)</p> <p>On tarkasteltu rautatieliikenteen edellytyksiä ja edistämisen keskeisiä toimenpiteitä tavara- ja henkilökaukoliikenteessä (kehittämistarpeiden kokonaisuuden ja priorisoinnin ylläpito ml. rataverkon välityskyky ja ratapihat)</p>
Tavoitetaso 2021	<p>On tunnistettu keskeisiä toimenpiteitä matkaketjujen toimivuuden edistämiseksi osana Liikenne 12 -suunnitelman toimeenpanoa.</p> <p>On edistetty raideliikenteen kehittämistä MAL-sopimusten pohjalta kaupunkiseuduilla (selvitykset, suunnittelu, erilaisten toimenpiteiden toteutus).</p> <p>On tunnistettu ja ylläpidetty tietoa keskeisistä toimenpiteistä tavaraliikenteen ja henkilökaukoliikenteen houkuttelevuuden lisäämiseksi. Toimenpiteet on huomioitu osana Liikenne 12 -suunnitelman toimeenpanoa.</p>
Tavoitetaso 2022	<p>On kehitetty ja lisätty tavaraliikenteen ja henkilökaukoliikenteen toimenpiteiden vaikutusten arviointia.</p> <p>On edistetty raideliikenteen kehittämistä MAL-sopimusten pohjalta kaupunkiseuduilla (selvitykset, suunnittelu, erilaisten toimenpiteiden toteutus).</p> <p>On edistetty rataverkon pitkäjänteistä kehittämistä ja suunnittelua sekä keskeisiä toimenpiteitä matka- ja kuljetusketjujen toimivuuden parantamiseksi osana Liikenne 12 -suunnitelman toimeenpanoa.</p>
Tavoitetaso 2023	-
<i>Mittari: 1.1.3 Pyöräilyverkon yhtenäisyyden (jatkuvuus, laatu) ja pyöräilyn houkuttelevuuden lisääminen</i>	
Tavoitetaso 2020	<p>On uudistettu pyöräilyverkon suunnittelun ja laatuluokittelun ohjeistus (koskee kaikkia toimijoita) sekä on koostettu koulutuskokonaisuus kävelyn ja pyöräilyn asiakastarpeista ja parhaista ratkaisuksista suunnittelun eri vaiheissa ja kunnossapidossa Väyläviraston ja ELYjen käyttöön</p> <p>On kehitetty pyöräilyn edistämisen toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointia (kehitetään työkalu toimenpiteiden arviointiin), jotta pystytään kohdentamaan erillisrahoitusta valtion verkon vaikuttavimpiin kohteisiin ja toimenpiteisiin</p>
Tavoitetaso 2021	<p>On kehitetty kävelyä ja pyöräilyä Fossiilittoman liikenteen tiekartan ja Liikenne 12 –suunnitelman toimenpiteiden mukaisesti yhteistyössä kuntien kanssa.</p> <p>On aloitettu kävelyn suunnitteluohjeen laatiminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa.</p>
Tavoitetaso 2022	<p>Kävelyn ja pyöräilyn seurannan ja vaikutusten arvioinnin menettelyjä on kehitetty.</p> <p>On toteutettu pyöräilyverkon toimenpidesuunnitelma.</p>
Tavoitetaso 2023	<p>Kävelyn ja pyöräilyn seurannan ja vaikutusten arvioinnin menettelyjä on edelleen kehitetty ja otettu käyttöön.</p> <p>Väylävirasto on varmistanut ELY-L vastuualueille tarvittavan rahoituksen pyöräiliikenteen pidempien yhteysvälien ja laatukäytävien suunnitelmien laatimiseksi priorisoiduille kohteille.</p>
<i>Mittari: 1.1.4 Valtion valmistautuminen seuraavaan MAL-sopimuskierrökseen</i>	
Tavoitetaso 2023	On tuotettu yhteistyössä Liikenne- ja viestintäviraston kanssa valtion näkemys yhteisrahoitteisista kohteista MAL-neuvottelujen pohjaksi.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite:

2. Verkot ja palvelut helpottavat arkea ja edistävät elinkeinonharjoittamista

Tulostavoite:

2.1 Muodostamme kokonais kuvan väyläomaisuudesta ja menettelyt sen kokonaistaloudelliseen, pitkäjänteiseen ohjelmointiin (hallintaan)

Mittari: 2.1.1 Väyläomaisuuden ajantasainen, dokumentoitu tieto sekä järjestelmällisten menettelyiden kehittäminen kunnan kehityksen ja suorituskyvyn ennakointiin.

Tavoitetaso 2020	On kuvattu merkittävien omaisuuslajien perus- ja kuntotiedot, niille on määritelty kuntomallit (perustaso) ja tietojenhallintajärjestelmissä. On kehitetty valituille omaisuuslajeille kunnanennustemallit ja jatkettu mallien kehittämis- ja tarkentamistyötä.
Tavoitetaso 2021	On viety omaisuuslajien kuntotietoja tietojärjestelmiin ja varmistettu niiden ylläpito (erit. rataomaisuuden kuntotiedon kehittäminen). Siltojen osalta on muodostettu tilannekuva kunnosta ja ennuste tarpeista (kunnan säilyttämiseksi nykytasolla). On kehitetty suurimmalle osalle omaisuuslajeja kunnanennustemallit, joilla pystytään kuvaamaan omaisuuslajien kunnankehittyminen. On määritelty omaisuuden suorituskyvyn indikaattorit.
Tavoitetaso 2022	Rataomaisuus: Valittujen rataomaisuuslajien kuntomallit on tarkennettu saatavilla ja malliin kytkettävissä olevan tarkastus- ja mittausdatan avulla. Tieomaisuus: Kävely- ja pyöräteiden, kaiteiden ja liikennemerkkien kuntomallit ja mallien datapohja on kuvattu perustasolla. Kävely- ja pyöräilyväylien, liikennemerkkien ja kaiteiden kunnanennustemallit on tarkennettu. Rataomaisuuden päälysrakenteiden, vaihteiden ja sähköratojen kunnanennustemallit on tarkennettu. (Tarkennettu ennustetekijöitä.) Suorituskyvyindikaattoreiden tietojen kattavuus on varmistettu. Indikaattoreiden hyödyntämisen mahdollisuudet on kuvattu.
Tavoitetaso 2023	On kehitetty valittujen omaisuuslajien kunnanennustemalleja niin, että ne voidaan ottaa käyttöön digitaalisessa kaksosessa. Tieomaisuus: kävely- ja pyöräilyväylien kunnanennustemalleja on hyödynnetty korjausluokittelun ja ohjelmoinnin kehittämisessä. On kehitetty valittujen omaisuuslajien kuntotietoja niin, että ne voidaan ottaa käyttöön digitaalisessa kaksosessa. Tieomaisuus: kävely- ja pyöräilyväylien kuntomallia on hyödynnetty korjausluokittelun ja ohjelmoinnin kehittämisessä. On otettu käyttöön valitut suorituskyvyindikaattorit ja kuvattu hyödyntämisen prosessi.
<i>Mittari: 2.1.2 Elinkaarikustannuksiin pohjautuvan, kokonaistaloudellisen väylänpidon toimenpidesuunnitelman sekä yhteensovitetun ja oikea-aikaisen toteutuksen kehittäminen</i>	
Tavoitetaso 2020	On tunnistettu väylänpidon toimenpiteiden kustannukset (ml. hoito) ja vaikutukset On kehitetty elinkaarikustannusten laskentamalli, joka ottaa huomioon kunnankehittämisen ja toimenpiteiden ajoittamisen
Tavoitetaso 2021	On kehitetty toimenpiteiden kustannus- ja vaikutusmalleja On otettu huomioon elinkaarikustannukset ja kehitetyt elinkaarikustannusmallit suunnittelua ohjaavana tekijänä
Tavoitetaso 2022	On tarkennettu siltoihin liittyvien kunnossapitotoimenpiteiden vaikutusmallit merkittävimpien toimenpiteiden osalta. Elinkaarikustannusten soveltaminen väylänpidon ohjauksessa on kuvattu. Elinkaarikustannusten hallinta on pilotoitu yhdellä omaisuuslajilla, hankkeella tai yhteysväylillä. On muodostettu valittujen omaisuuslajien osalta suorituskyvyn, riskien ja taloudenhallinnan optimoinnin viitekehys ohjelmointiin.
Tavoitetaso 2023	Suorituskyvyn, riskien ja omaisuuden kunnan sekä taloudenhallinnan (elinkaarikustannukset) optimoinnin viitekehys on testattu pilottiprojektilla.

Tulostavoite:**2.2 Parannamme (omaisuuden) väylänpidon tehokkuutta ja laatua sekä markkinoiden toimivuutta***Mittari: 2.2.1 Markkinoiden toimivuuden sekä alan tuottavuuden kehittäminen*

Tavoitetaso 2020	On otettu käyttöön hankinnan toimintalinjat
	On kehitetty väylänpidon markkinoiden toimivuuden seuraamiseksi menettelyt sekä säännöllisesti tuotettavat markkinaseurantaraportit ja tavoitteelliset seurannan tunnusluvut (taloustiedot, kilpailutustiedot sekä vertailutiedot inframarkkinoiden tilasta). Lisäksi on hyödynnetty markkinavuoropuheluista saatavia ajantasaisia tietoja
Tavoitetaso 2021	On otettu kattavasti käyttöön väylänpidon markkinoiden systemaattiset seuranta- ja ohjausmenettelyt. On tunnistettu keskeiset ohjaavat tunnusluvut ja niille asetettujen tavoitetasojen saavuttamiseen vaikuttavat toimenpiteet.
	On toteutettu hankinnan toimintalinjojen vuodelle 2021 ajoitetut kehittämiskohteet.
Tavoitetaso 2022	Väylänpitoa on johdettu systemaattisesti markkinoiden toimivuutta kuvaavien tunnuslukujen avulla kohti tavoitetilaa.
	On toteutettu hankinnan toimintalinjojen vuodelle 2022 ajoitetut kehittämiskohteet.
Tavoitetaso 2023	Vuoden 2023 kategoriakohtaiset tavoitteet on soveltuvin osin tarkistettu ja niihin liittyvät kehittämistoimet on toteutettu.
	Väylävirasto on tunnistanut keskeisimmät toimenpiteet, joilla se voi vaikuttaa infra-alan tuottavuuteen ja osoittaa edistäneensä niitä.

Mittari: 2.2.2 Väylänpidon (suunnittelu, rakentaminen, kunnossapito, käyttö) turvallisuuden, laadun ja niiden seurannan kehittäminen osana palveluntuottajien hallintaa

Tavoitetaso 2020	On kehitetty digitaalisia menettelyjä väylänpitotoimenpiteiden reaaliaikaiseen laadun seurantaan ja todentamiseen (järjestelmäkehitys, menettelyiden kuvaaminen urakkasopimusasiakirjoissa)
	On kehitetty väylänpidon toimintamalleja ja menettelyitä palvelutason, turvallisuuden, omaisuuden, ympäristön ja toiminnan laadun seurantaan riskienhallinnan ohjeistuksen sekä poikkeamien käsittelyiden osalta
Tavoitetaso 2021	On kehitetty digitaalisia menettelyjä väylänpitotoimenpiteiden reaaliaikaiseen laadun seurantaan ja todentamiseen (valittujen kokeilujen tuotantoonvienti, jatkuvan tiedon laadun varmistaminen)
	On jatkettu väylänpidon toimintamallien ja menettelyiden kehittämistä palveluntuottajan ohjeistuksen osalta ja otettu käyttöön kehitetyt laatumittarit
Tavoitetaso 2022	On jatkettu digitaalisten menettelyjen kehittämistä väylänpitotoimenpiteiden reaaliaikaiseen laadun seurantaan ja todentamiseen. On viety tuotantoon väylänpidon reaaliaikaisen laadunseurannan ja todentamisen digitaalisten menettelyiden valitut kokeilut. On varmistettu jatkuvan tiedon laatu.
	On laadittu palveluntuottajien ohjeistus väylänpidon toimintamalleista ja menettelyistä ja otettu käyttöön laatumittarit.
Tavoitetaso 2023	On toteutettu osia tie-, rata- ja vesiväyläverkkojen digitaalisen kaksosen kokonaisuudesta yhdistämällä infratietoja kunnossapito- ja kuntotietoihin sekä liikennetietoihin (Fintraffic). On käynnistetty niihin liittyvien infran ikääntymisen ja kulumisen ennustemallien kehittäminen osaksi väyläverkon digitaalista kaksosta.
	On kehitetty ja pilotoitu uusia, erityisesti liikenteellisiin vaikutuksiin keskittyviä maanteiden, rataverkon ja vesiväylien kunnossapidon (hoito, korjaus) laatumittareita ja työkaluja.

Tulostavoite:**2.3 Kohdistamme väylänpidon toimenpiteet vaikuttavuuden perusteella, asiakatarpeita priorisoiden ja väylän kunto huomioiden**

Mittari: 2.3.1 Perusväylänpidon toimenpiteiden vaikutusten ja vaikuttavuustiedon parantaminen sekä päätöksenteon ja priorisoinnin menettelyiden kehittäminen

Tavoitetaso 2020	On tehty kv-tarkastelu väylänpidon vaikutusten arvioinnista ja niiden soveltuvuudesta Suomeen sekä linkitetty vaikuttavuusarviointi osaksi perusväylänpidon toimintalinjatyötä
	On kuvattu tarkemmin väylänpidon ohjelmoinnin päätöksenteon kriteerit (suhteessa vaikuttavuuteen) verkollisen luokittelun, liikennemäärien, turvallisuuden ja elinkeinoelämän keskeisten reittien jne. näkökulmasta
	On kehitetty vaikutusten arvioinnin menettelyä pienten investointien arviointiin ja päivitetty hankearvioinnin ja vaikutusten ohjeet
Tavoitetaso 2021	On havainnollistettu keskeiset vaikuttavuuden kriteerit väylänpidossa sekä otettu käyttöön esiselvityksen tulokset väylänpidon vaikuttavuudesta ja parhaista käytännöistä
	On linkitetty toimenpiteiden vaikutuksia väylän palvelutasoon ja yhteiskunnallisiin vaikutuksiin sekä vaikuttavuuteen
	On otettu käyttöön päivitetty ohjeet perusväylänpidon ohjelmoinnissa.
Tavoitetaso 2022	Tienpidon taitorakanteiden sekä sorateiden hoidon ja korjausten toimintalinjat on päivitetty ja otettu käyttöön. Ratateknisiä ohjeita on täydennetty ratojen korjausten ohjelmoinnin ohjeella.
	On hyödynnetty vaikutustietoa teiden ja ratojen pienten parantamishankkeiden priorisoinnissa. Keskeiset vaikuttavuuden kriteerit ovat käytössä ja kehittämistyötä on jatkettu edelleen.
	Pienten parantamishankkeiden ohjeet on otettu käyttöön.
Tavoitetaso 2023	Talousarvio- ja kehysehdotuksiin on sisällytetty kuvaus korjausvelan kehittymisestä ja muista relevanteista vaikutuksista Liikenne 12 –suunnitelman toimeenpanoon.
	Teiden ja ratojen parantamishankkeiden ohjelmaston vaikutustenarviointimenetelmiä on kehitetty ja viety käytäntöön väylänpidon ohjelmoinnissa.
<i>Mittari: 2.3.2 Tietoon perustuvan, liikennemuotokohtaisen dokumentoidun väylänpidon perussuunnitelman laatiminen</i>	
Tavoitetaso 2020	On tarkasteltu verkon osia suhteessa palvelutasoasetukseen, asiakatarpeisiin ja vaikuttavuuteen sekä käytetyt ja parhaat kriteerit on määritelty ja kirjattu (rata, tie)
	On muodostettu luonnos väylän palvelutason toimeenpanosuunnitelmasta (käyttö, hoito, korjaus) olemassa olevalle verkolle priorisoimalla väylänpidon toimenpiteet verkon eri osille
Tavoitetaso 2021	On viimeistely "väylänpidon perussuunnitelma" olemassa olevalle verkolle priorisoimalla väylänpidon toimenpiteet ja käytössä oleva rahoitus verkon eri osille ja aloitettu toimeenpano soveltuvin osin.
	On muodostettu Perusväylänpidon strateginen suunnitelma, joka yhdistää palvelutasoasetuksen ja Liikenne 12 -suunnitelman tavoitteet sekä priorisoi asiakatarpeet ja väylän korjausvelan hoidon käytettävissä oleva rahoitustaso huomioiden.
Tavoitetaso 2022	On parannettu perussuunnitelman vaikutusten kuvaamista sekä verkon kuntoon että asiakkaisiin kytkemällä omaisuudenhallinnan kehittämisen (STOHA), korjausvelkalaskelmien ja asiakastutkimusten tulokset nykyistä tiiviimmin osaksi perussuunnitelmaa.
	Perussuunnitelman esittämisessä ja hyödyntämisessä on käytetty rakenteellisen tiedonhallinnan menettelyjä.
Tavoitetaso 2023	On parannettu perussuunnitelman valmistelun, suunnitelmavaihtoehtojen ja vaikutusten arvioinnin dokumentointia ja läpinäkyvyyttä.
	Perussuunnitelmaa on käytetty suunnitelmallisesti perusväylänpidon merkityksen perustelemisessa sekä suunnitelmallisesti perusväylänpidon olemassa olevalla rahoituksella saavutettavien vaikutusten kuvaamisessa.
	On syvennetty yhteistyötä ja selkeytetty ELY-liikennevastuualueen roolia liikenneverkon strategisen tilannekuvan valmistelussa ja tarpeiden kartoituksessa (erityisesti perusväylänpidon näkökulmasta).

Tulostavoite:**2.4 Parannamme liikennejärjestelmän turvallisuutta, toimivuutta ja saavutettavuutta**

Mittari: 2.4.1 Väyläverkon palvelutason ja sen saavuttamiseen tarvittavat väyläverkon toimenpiteiden (suunnittelu, rakentaminen, kunnossapito, käyttö) ja mittareiden määrittäminen (osana Liikenne 12 -suunnitelmaa)

Tavoitetaso 2020	On määritelty väylän palvelutason käsitteen ja keskeisten turvallisuus-, toimivuus- ja kestävyyskokonaisuuksien kytkeytyminen väylänpidon toimenpiteisiin (kokonaisrahoitus) osana VLJS-työtä (jatkuu 2021)
	On kehitetty väyläverkon kokonais kuvan ylläpidon jatkuvaa prosessia sekä tulevaisuuden tarpeiden ennakointia verkon osien, väyläverkon ja liikennejärjestelmän tasolla
Tavoitetaso 2021	Suunnitteluohjelma on päivitetty Liikenne 12 -suunnitelman mukaiseksi. On laadittu investointiohjelma Liikenne 12 -suunnitelman toimeenpanemiseksi.
	On ylläpidetty väyläverkon kokonais kuvan jatkuvaa prosessia sekä tuotettu valtion väyläverkon strategista tilannekuvaa.
Tavoitetaso 2022	On kehitetty investointiohjelman ja strategisen tilannekuvan kokonaisuutta yhteistyössä hallinnonalan kanssa.
	On kuvattu sopimukselliseen yhteistyöhön liittyvät periaatteet ja prosessit viraston roolin näkökulmasta ottaen huomioon hallinnonalan linjaukset.
Tavoitetaso 2023	On kehitetty investointiohjelman ja liikenneverkon strategisen tilannekuvan kokonaisuutta yhteistyössä hallinnonalan kanssa. Liikenneverkon strategiseen tilannekuvaan on tuotettu tietoa kansainvälisestä saavutettavuudesta ja liikennejärjestelmän kehittämistarpeista suurimmilla kaupunkiseuduilla valtion väyläverkon näkökulmasta.
	On jalkautettu käytäntöön sopimuksellisen yhteistyön periaatteet ja yhteisrahoituksen menettelyt ja varmistettu prosessikuvauksen mukainen toimintatapa.
	On integroitu uuden TEN-T-asetuksen ja muun väyliä koskevan EU-sääntelyn ja kansallisen väyläpolitiikan valmistelu esimerkiksi huomioimalla TEN-T-vaatimukset investointiohjelmissa ja CEF-valmistelussa.
	Liikenne 12 -suunnitelman toimeenpanosta saatujen kokemusten pohjalta virasto on valmistellut ja esittänyt ehdotuksia väylänpidon toimenpiteiksi seuraavaan Liikenne 12 -suunnitelmaan.

Mittari: 2.4.2 Yhteisten tavoitteiden määrittäminen liikenneturvallisuudelle ja väylänpitäjän toimenpiteiden ohjelmointi yhteistyössä sidosryhmien kanssa

Tavoitetaso 2020	On osallistuttu hallinnonalan liikenneturvallisuuden strategiatyöhön (tavoitetilan laatiminen) ja kehitetty väylänpidon toimenpiteiden ohjelmointia turvallisuuden strategiatyötä tukien
Tavoitetaso 2021	On edistetty infraturvallisuusdirektiivin voimaansaattamista sekä aloitettu toimeenpanon edellyttämiä toimenpiteitä ja kytketty yhteen Liikenne 12 -suunnittelun ja investointiohjelman valmistelun kanssa.
Tavoitetaso 2022	On luotu menettelyt liikenneturvallisuusstrategian toteutumisen seurannalle ja tehokkaalle toimeenpanolle.
Tavoitetaso 2023	Liikenneturvallisuusstrategian merkittävänä toimenpiteenä on tehty nopeusrajoitusohjeen päivityksen edellyttämät keskeiset taustaselvitykset.

Mittari: 2.4.3 Toiminta- ja turvallisuuskulttuurin sekä toimintatapojen kehittäminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa

Tavoitetaso 2020	HOF-ajattelu (Human and organisational factors) on otettu (osaaminen, työkalut) osaksi Väylän tilaajatehtäviä ja omia menettelyjä (painotus rautatiet)
	On varmistettu tienpidon turvallisuusjohtamisjärjestelmän tunnettuus ja käyttö (toimeenpanon varmistaminen, auditoinnin parannuskohteet)
Tavoitetaso 2021	HOF mukaisen toiminnan mittareita on seurattu (tavoite) ja toimintaa on jatkuvasti parannettu. HOF-toiminta on integroitu osaksi turvallisuusjohtamisjärjestelmää ja sen mukaista toimintaa RTJJ-lupaehtojen mukaisesti.
	On jatkettu TPJJ:n jalkauttamista ja sekä johdon että asiantuntijoiden sitoutumista määriteltyihin menettelytapoihin. Menettelykuvauksissa ja ohjeissa on huomioitu pääväyläasetuksen ja auditointien sekä tienpidon katselmuksen kehitysehdotukset riittävästi. Yhteistyö Väylävirasto, ELYt ja Traficom on toimivaa.
	On luotu rataverkon useampivuotinen kyberturvallisuusohjelma. Ohjelman toteuttaminen on aloitettu.
Tavoitetaso 2022	On laadittu suunnitelma tieturvallisuusdirektiivin täytäntöönpanosta virastossa yhdessä ELY-keskusten kanssa.
	Rataverkon kyberturvallisuusohjelman nykytilan kartoitus on valmistunut.

Tavoitetaso 2023	On toteutettu verkonlaajuinen tieturvallisuusarviointi väyläverkolla ja laadittu yhdessä ELY-keskusten kanssa kohdennettujen tarkastusten toimintamalli.
	On jatkettu rataverkon kybertoimintaympäristön resilienssin lisäämistä parantamalla riskiperusteisesti mm. laittilojen fyysistä suojausta, tieto- ja kyberturvallisuusvaatimuksia, poikkeamienhallintakyvykkyyttä ja palveluntuottajien osaamista.
Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite:	
3. Uudet toimintamallit ja innovaatiot vauhdittavat hyvinvointia ja kilpailukykyä	
Tulostavoite:	
3.1 Jatkamme rataverkon haltijan palveluiden hallinnan ja toimintamallien kehittämistä (muuttuvassa toimintaympäristössä)	
<i>Mittari: 3.1.1 Rataverkon haltijan palveluiden (mm. kapasiteetti, ratapihat jne.) tuottamisen ja toimintamallien kehittäminen ja käyttöönotto</i>	
Tavoitetaso 2020	On varmistettu uuden ratapihakoordinaattoriroolin tehtävien haltuun- ja käyttöönotto yhteistyössä TMFG:n kanssa (ml. järjestelmäkehitys, SAAGA)
	On muodostettu kapasiteetin hallinnan integroitu kokonaiskuva yhteistyössä TMFG:n kanssa (tavoitetilan kuvaaminen, kehitystyön tunnistaminen ja projektointi)
Tavoitetaso 2021	Ratapihakoordinaattorimallin käyttöönottoa on laajennettu yhteistyössä TMFG:n kanssa (vaiheittain 2021=>), projektisuunnitelman mukaisesti. Palveluiden varaamisprosessi on määritelty ja varmistettu toteutus yhteistyössä TMFG:n kanssa.
	Simulointityökalu ja kapasiteetin hallinnan uudistettujen prosessien 1.vaihe on otettu käyttöön.
Tavoitetaso 2022	Ratapihakoordinaattorimallia on laajennettu yhteistyössä Fintraffic Raiteen kanssa (vaiheittain 2021=>), projektisuunnitelman mukaisesti. Palveluiden varaamisprosessin 1. vaihe on otettu käyttöön yhteistyössä Fintraffic Raiteen kanssa.
	Simulointityökalu ja kapasiteetin hallinnan uudistuneet prosessit (2.vaihe) on otettu käyttöön. Kapasiteettiperiaatteet (RNE:n TTR kapasiteettistrategia) vuodelle 2025 on laadittu.
Tavoitetaso 2023	Uusi eurooppalaiseen TTR-projektiin (Timetable redesign) pohjautuva linjakapasiteetin jakamisen prosessi on määritelty yhdessä Fintraffic Raiteen kanssa. Ratatöiden ja liikenteen yhteensovittamisessa on otettu käyttöön uusia käytäntöjä ratatöiden liikennevaikutusten ennakoitavuuden parantamiseksi.
	Kapasiteettiperiaatteet (RNE:n TTR kapasiteettistrategia) on laadittu vuodelle 2026 ja ensimmäinen kapasiteettimalli on laadittu vuodelle 2025.
<i>Mittari: 3.1.2 Rataverkon haltijan palveluiden määrittely, kuvaaminen ja hinnoittelun periaatteet</i>	
Tavoitetaso 2020	On laadittu tulevaisuudessa käytettävät rataverkon käytön hinnoittelun periaatteet (sis. vähimmäiskäyttöpalvelut ja muut direktiivin mukaiset palvelut)
	On määritelty hinnoitteluun ja sen lähtötietoihin liittyvät järjestelmä- ja sopimusrakennekohdistamistarpeet
Tavoitetaso 2021	Pidemmän aikavälin hinnoitteluperiaatteet on määritelty ja on julkaistu ratamaksun perusmaksun laskentatapa ja perusmaksun yksikköhinnat useamman vuoden ajanjaksolla
	On tarkennettu ratamaksun perusmaksun laskentaa tukevien järjestelmien ja talouden prosessien kehittämistarpeita ja määrittelyjä. Uusiin sopimuksiin (esim. kunnossapito) on sisällytetty hinnoitteluperiaatteiden mukaiset raportointitavat. On määritelty palveluiden kustannus- ja käyttötiedon keräämisen prosessit ja palvelutiedot on koottu järjestelmiin. Rataverkon palveluiden tuottamisessa on pilotoitu uutta palvelun omistajamallia ja arvioitu käyttöönoton laajentaminen.
Tavoitetaso 2022	On otettu käyttöön hinnoitteluperiaatteiden mukaiset hinnat verkkoselostukseen 2024 (asteittain). On arvioitu ja linjattu millä tasolla palveluita hinnoitellaan. Palveluiden hinnoitteluperiaatteet on määritetty ja kuvattu verkkoselostukseen 2024. On selvitetty muiden hinnoittelukomponenttien periaatteet.
	On laadittu tavoitetila rataverkon haltijan tarjoamien palveluiden kehittämiseksi. On aloitettu palveluiden kustannus- ja käyttötiedon kerääminen.
Tavoitetaso 2023	Ratamaksua ja palveluiden hinnoittelua on täsmennetty vuosina 2021-2022 laadittujen hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti vuoden 2025 verkkoselostukseen.
	Vuonna 2022 laadittu palveluiden tavoitetilan mukainen palveluiden kehittäminen on käynnistetty. Palveluiden kustannus- ja käyttötiedoista on tehty välitarkastelu.

<i>Mittari:</i> 3.1.3 Rataverkon ja sen palvelutasoa ennakoiava kuvaaminen toimijoille (ml. muutosten ennakoinen)	
Tavoitetaso 2020	On kehitetty liikennöinnille oleelliset raitainfra- ja palvelutasokuvaukset (mm. verkkoselostus ja siihen liittyvät tietolähteet)
	Raitainfran palvelutason muutokset on ennakoitu, muutoksiin on valmistauduttu ja niistä on viestitty ajantasaisesti (prosessi, toimintatavat, viestintä): HSL-alue 2020-2021
Tavoitetaso 2021	Liikennöinnille oleellisten raitainfra- ja palvelutasokuvausten kehitystyötä on jatkettu v. 2020 tunnistettujen tarpeiden pohjalta, painottuen tiedon ajantasaisuuden ja eheyden varmistamiseen, ml. järjestelmäkehitys.
	Raitainfran palvelutason muutokset on ennakoitu, muutoksiin on valmistauduttu ja niistä on viestitty ajantasaisesti (prosessi, toimintatavat, viestintä): HSL-alue 2020-2021, valtakunnallisesti 2021-2022. Raitainfran palvelutason muutoksiin liittyvän tiedon tuottamisen ja tiedonhallinnan prosessien sekä muutoksista viestinnän kehittämisohjelma on toteutettu 2021-2022.
Tavoitetaso 2022	Raitainfran palvelutason muutokset on ennakoitu, muutoksiin on valmistauduttu ja niistä on viestitty ajantasaisesti (prosessi, toimintatavat, viestintä): valtakunnallisesti 2021-2023. Raitainfran palvelutason muutoksiin liittyvän tiedon tuottamisen ja tiedonhallinnan prosessien sekä muutoksista viestinnän kehittämisohjelma on toteutettu 2021-2023.
Tavoitetaso 2023	Raitainfran palvelutason muutoksiin liittyvän tiedon tuottamisen ja tiedonhallinnan prosessien sekä muutoksista viestinnän kehittämisohjelma on toteutettu ja jatkotoimenpiteet on vastuutettu Väylävirastossa.
Tulostavoite: 3.2 Aloitamme automatisoituvan liikenteen edellyttämän infran kehittämisen ja edistämme liikenteen digitalisaatiota	
<i>Mittari: 3.2.1 Rautatieliikenteen automatisoitumisen edistäminen osana turvalaitejärjestelmien kustannustehokasta elinkaaren hallintaa</i>	
Tavoitetaso 2020	On valmisteltu selvitystyö Suomen rautatieliikenteen automatisoinnin kehityspolusta valmistumisen jatkotoimenpide-ehdotuksineen yhteistyössä TMFG:n kanssa (Digirata)
Tavoitetaso 2021	On selvitetty kustannustehokkaita tapoja lisätä nykyisiin, ei-elinkaaren lopussa oleviin turvalaitejärjestelmiin (esim. relepohjaiset asenlaitteet) automaatioastetta osana elinkaaren hallintaa, määrittely v. 2021, jatkuu v. 2022. Digirata-työn kehitysvaihe on käynnissä. Digirataan liittyvien valmistelujen ja määrittelyjen aikaansaamiseksi on kohdistettu resurssit huomioiden Liikenne 12 -toimeenpano.
Tavoitetaso 2022	On huomioitu "Digiradan" ja "Liikenteen automaation avaintoimenpide- ja lainsäädäntösuunnitelman" jatkotoimenpiteet ja niiden toteuttamiseksi on organisoiduttu. 5G:n hyödyntämisen toteutusmalli on osana Digirataa (FRMCS) päätetty.
Tavoitetaso 2023	On testattu edistyksellistä ja automatisaation edelläkävijäteknologiaa rautatieinfran turvalaitehankkeessa (Kouvola-Kotka-Hamina). jatkuu -2023. Digiradan kaupallisen liikenteen pilottihankkeen infravarustelun hankinta on aloitettu.
<i>Mittari: 3.2.2 Automatisoituvan tieliikenteen edistäminen väylänpitäjän digitaalisen tietopohjan ja yhteistyön kehittämisen avulla</i>	
Tavoitetaso 2020	On uudistettu tieverkon infran mallintaminen luomalla pohja digitaaliseen tieverkon kuvaukselle, johon voidaan liittää ajantasainen tilannekuva tiestöstä, liikenteestä, olosuhteista ja tehdyistä toimenpiteistä
	On otettu käyttöön digitaalisen väylänpidon Velho ja BIM -työkalut ja määriteltä siihen liittyvät prosessimuutokset.
	On tarkasteltu kaistamerkintöjen ja tieverkon kunnon prosessit sekä liikennemerkit koneluettavuuden suhteessa "day one C-ITS palveluihin"
Tavoitetaso 2021	On huomioitu LVM:n Liikenteen automaation avaintoimenpide- ja lainsäädäntösuunnitelman jatkotoimenpiteet ja käynnistetty ensimmäiset toteutusta edistävät selvitykset huomioiden Liikenne 12 -toimeenpano.
	On laadittu suunnitelma, jossa määritellään miten kaistamerkintöjen ja tieverkon kunnon prosessit sekä liikennemerkkien koneluettavuus toteutetaan suhteessa "day one C-ITS palveluihin".
	On jatkettu ja laajennettu tietomallien käyttöönottoa ja laadittu suunnitelma tietomallitietojen konvertoinnista tietovarantoihin.
Tavoitetaso 2022	On käynnistetty kaistamerkintöjen ja tieverkon kunnon prosessien sekä liikennemerkkien koneluettavuuden toteutus siten, että täytetään "day one C-ITS palvelujen" vaatimukset asetetun määräajan puitteissa yhdessä Fintrafficin kanssa.
	Tietomallien konvertointi tietovarantoihin on pilotoitu.
	On tehty tieliikenteen automaation toteutussuunnitelma.

Tavoitetaso 2023	Virasto on laatinut LVMn "Liikenteen automaation avaintoimenpide- ja lainsäädäntösuunnitelman" pohjalta vastuulleen kuuluvaa kehittämistä koskevan toteutussuunnitelman ja käynnistänyt sen toteutukset.
	Tietomallien käyttöä koskevat keskeiset prosessimuutokset on tunnistettu, ohjeistus laadittu, mallipohjaiset tiedot ovat hankkeilla käytössä ja pilotointoja on jatkettu.
Mittari: 3.2.3 Viestintäteknologian ja digitalisaation hyödyntämisen edistäminen liikenteessä	
Tavoitetaso 2020	On tarkasteltu väyläverkon tulevaisuuden palvelutasotarpeita viestintäverkkojen ja - yhteystarpeiden näkökulmasta osana VLJS-työtä
	On helpotettu viestintäverkkojen rakentamista ja edistetty niiden laajentumiseen liittyviä, mahdollistavia toimenpiteitä (suunnittelu, rakentaminen)
	On huomioitu keskeiset automaation avaintoimenpide- ja lainsäädäntösuunnitelman mukaiset meriliikenteen edistämisen toimenpiteet
	On osallistuttu logistiikan digitalisaation strategian valmisteluun ja edistetty tiedon hyödyntämistä kuljetuksissa
Tavoitetaso 2021	On huomioitu "Liikenteen automaation avaintoimenpide- ja lainsäädäntösuunnitelman" jatkotoimenpiteet
	Toimenpiteet suunnitellaan, kun LVMn toimenpideohjelma meriliikenteen osalta on valmistunut.
	Väyläviraston vastuulle suunnitelmassa määritellyt toimenpiteet on käynnistetty, kun toimenpideohjelma on hyväksytty.
	Teleoperaattoreiden tarpeiden huomioiminen väylien parannus- ja rakennusprojektien suunnitteluprosessissa on systematisoitu, suunnittelun ohjeistusta on tarpeellisin osin täsmennetty ja vuoropuhelu teleoperaattoreiden tarpeiden tunnistamiseksi ja yhteensovittamiseksi on säännöllistä.
Tavoitetaso 2022	Uusi toimintamalli teleoperaattoreiden kanssa on vakiintunut ja suunnittelun ohjeistus on täsmennetty.
	On laadittu meriliikenteen älyväyläkonseptin toteuttamissuunnitelma ja käynnistetty sen mukaiset toimenpiteet.
	Logistiikan digitalisaatiostrategiassa Väyläviraston vastuulle määriteltyjen toimenpiteiden toteutusta on jatkettu ja tunnistetut uudet kuljetuksia hyödyttävät tiedot julkaistu avoimena datana.
Tavoitetaso 2023	Älyväyläkonseptin toteutus on edennyt suunnitelmien mukaisesti ja yhteistyö siihen osallistuvien organisaatioiden kesken on sujuvaa.
	Logistiikan digitalisaatiostrategiassa Väyläviraston vastuulle määriteltyjen toimenpiteiden toteutusta on jatkettu ja tunnistetut uudet kuljetuksia hyödyttävät tiedot on julkaistu avoimena datana.
Tulostavoite: 3.3 Hallinnonalan virastot ovat määrittäneet IL:n johdolla ja yhteistyössä Fintrafficin kanssa yhteisen tavoitetilan ja kehittäneet yhteisen toimintamallin, jolla parannetaan liikenteen olosuhdetietojen hankintaa, jalostamista ja käyttöä siten, että se on kustannustehokas, edistää liikenneturvallisuutta ja säämallintamista sekä tehostaa kunnossapitoa.	
Mittari: 3.3.1 Pilottihankkeen toteuttaminen	
Tavoitetaso 2022	Hallinnonalalla on tehty tarvemäärittely tieliikenteen olosuhdedatalle sekä määritelty uusi tavoitetilä toimintamallille
Tavoitetaso 2023	On käynnistetty uusi hallinnonalan toimintamallia tukeva pilottihanke siten, että se sovitetaan yhteen hallinnonalan yleisen kehitystyön ja digitaaliseen kaksosen kanssa (rakennettu ympäristö, liikenteen ohjaus ja väyläverkon kunnan ennustemallit).

5 VOIMAVARAT JA UUDISTUMISKYKY

5.1 Voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Viraston tulostavoitteiden lisäksi virastolle asetetaan toimintatapoja koskevia tavoitteita ja lähtökohtia, jotka liittyvät konserniyhtenäisyyden edistämiseen.

Johtaminen on avointa ja johtamisosaamisen kehittymisestä huolehditaan aktiivisesti. Johtaminen pohjautuu tietoon, asiantuntemuksesta ja kyvykkyyksistä huolehtimiseen sekä toimintaympäristömuutosten ennakointiin.

Osaamisen kehittämistä koskevana tavoitteena on:

- Osallistutaan konsernistrategian toteuttamiseen ja edistetään viraston strategista henkilöstösuunnitelmaa ja huolehditaan sen ajantasaisuudesta.
- Laajennetaan Osaavan käyttämistä, mm. suoritusarviointilomakkeen käyttöönotto.
- Laajennetaan e-Oppiva -oppimisolustan hyödyntämistä osaamisen kehittämisen välineenä.
- Jatketaan tavoitesuuntaisten kehityskeskusteluiden linjalla.

Henkilöstön liikkuvuutta koskevana tavoitteena on:

- Henkilöiden tehtäväkiertomahdollisuutta pidetään yllä, mm. määräaikaisten tehtävämääräyksillä esihenkilötehtäviin sekä sisäisillä muilla tehtäväkierroilla.
- Osallistutaan aktiivisesta hallinnonalan HR- ja HRD-verkoston toimintaan.

Valtion työnantajakuvan parantamista koskevana tavoitteena on:

- Jatketaan viraston hyvän työnantajakuvan ylläpitämistä mm. perehdytysmateriaalin ja -prosessin edelleen kehittämisellä sekä selvityksillä työnantajakuvasta.
- Jatketaan esihenkilötyölle luotujen työkalujen käyttämistä (esihenkilöfoorumit, esihenkilösparrailut) sekä henkilöstöinfoja koko henkilöstölle. Viestitään aktiivisesti viraston intranetissä yhteisistä linjauksista.
- Toteutetaan sovittuja yhteisiä linjauksia.

Virastolle asetetaan seuraavat VMBaron indeksien tavoitetasot:

	Tavoite 2023
Johtajuusindeksi (JO)	3,8
Innovointikyvykkyyksindeksi (IN)	4,0
Työyhteisöindeksi (TY)	4,1

Toimintatapojen kehittämistä hallinnonalalla ohjaavat lisäksi seuraavat lähtökohdat:

- Virasto osallistuu hallinnonalalla valmisteltavien periaatepäätösten ja strategioiden valmisteluun ja toimeenpanee tehokkaasti linjauksia ja päätöksiä, joihin hallinnonala on sitoutunut tai veloitettu.
- Virasto osallistuu roolinsa mukaisesti jäänmurtokaluston uudistamiseen ja sen edellyttämiin tehtäviin.

- Virasto toteuttaa hankintatoimensa suunnitelmallisesti ja edistää kestävien hankintojen tekemistä. Se seuraa hankintojensa menettelyjen toimivuutta, vaikutuksia ja tavoitteita säännöllisesti sekä pilotoi kestäväen kehityksen periaatteita hankinnoissaan.
- Virasto edistää innovatiivisuuteen liittyviä tavoitteita ja käytäntöjä hankinnoissaan. Vuonna 2023 virasto jatkaa 10 prosentin innovatiivisten hankintojen tavoitteen saavuttamista ja arvioi edelleen tavoitteen täyttymistä vuoden aikana.
- Virasto huomioi sopimusperusteisen varautumisen ja toiminnan jatkuvuuden kaikkien hankintojen valmistelussa siten, että varautumiseen ja toiminnan jatkuvuuteen liittyvät ehdot sisällytetään sellaisiin hankintasopimuksiin, joissa niillä hankintaa suunniteltaessa arvioidaan olevan merkitystä.
- Virasto arvioi tulostavoitteisiin liittyviä riskejä säännöllisesti ja informoi riskien aktualisoitumisesta ministeriötä.

5.2 Rahoitus

Tavoitteet on asetettu ja rahoitus on kohdistettu siten, että tavoitteet on mahdollista saavuttaa julkisen talouden suunnitelman mukaisella rahoitustasolla.

1000 euroa	TA2023	Kehys 2024
Bruttomenot	59041	60249
Bruttotulot	599	599
Nettomääräraha	58442	59650

6 TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Viraston tulossopimus on laadittu vuosille 2020–2023 ja sitä tarkistetaan vuosittain toimintaympäristön muutoksia vastaavaksi.

Tulostavoitteiden etenemistä vuoden aikana seurataan huhtikuussa, elokuussa ja marraskuussa erikseen annettavien tarkempien ohjeiden mukaisesti. Vuosittaisesta tuloksellisuudestaan virasto raportoi toimintakertomuksessa, joka on osa tilinpäätöstä. Ministeriö antaa talousarvioasetuksessa tarkoitetun kannanoton viraston tilinpäätöksestä.

Viraston tulee olla yhteydessä viraston tulosohjaajaan välittömästi, jos asetettujen tavoitteiden saavuttamisen havaitaan vaarantuvan. Toiminnan rahoitukseen liittyvissä kysymyksissä viraston tulee olla yhteydessä myös ministeriön talous- ja hallintoyksikköön.

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Minna Kivimäki
Kansliapäällikkö
Liikenne- ja viestintäministeriö

Kari Wihlman
Pääjohtaja
Väylävirasto

Olli-Pekka Rantala
Osastopäällikkö, ylijohdaja
Liikenne- ja viestintäministeriö

Mirja Noukka
Toimialajohtaja
Väylävirasto

LIITE Viraston tunnusluvut vuonna 2023

LIITE: Viraston tunnusluvut 2023

TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	2021 toteuma	2022 toteuma	2023 tavoite/ennuste
Palvelukyky ja laatu			
Raskaan liikenteen tyytyväisyys maanteiden kuntoon talvikaudella/kesäkaudella (vähintään)	2,78	2,6	2,5
Kansalaisten tyytyväisyys maanteiden kuntoon, talvikaudella/kesäkaudella (vähintään)	3,17	3,0	2,8
Elinkeinoelämän tyytyväisyys väylien palvelutasoon (tehdään joka toinen vuosi) (vähintään)	3,2	ei tehty	3,1
Vesiväylien käytettävyystudkimus (tehdään neljän vuoden välein) (vähintään)	ei tehty	ei tehty	tutkimusta ei tehdä
Matka- ja kuljetusketjujen toimivuus			
Liikennesuorite huonokuntoisella maantieverkolla (pääväylät/muut) % (enintään)	7,8/11,2	6,8/12,8	8/14
Radanpidosta johtuvat viivästykset kaukojunaliikenteessä, % junista väh. 5 min. myöhässä (enintään)	5,25	7,5	6,5
Radanpidosta johtuvat viivästykset lähijunaliikenteessä, % junista väh. 3 min. myöhässä (enintään)	4,15	2,7	3,2
Talvimerenkulun palveluiden odotusaika, h (enintään)	2,7	3,7	4,0
Ilman odotusta läpikäyneet alukset, % (vähintään)	96	95,5	90
Painorajoitetut maantiesillat, kpl (enintään)	387	380	390
Väylien kunto			
Tilapäiset nopeusrajoitukset rataverkolla, km (enintään)	120	115	155
Huonokuntoiset päällystetyt tiet (vilkasliikenteinen/muu verkko), km (enintään)	911/6434	879/7161	950/7750
Huonokuntoiset sillat, maantiet/rautatiet, kpl (enintään)	765/129	779/123	810/135
Vesiväylien huonokuntoiset kiinteät turvalaitteet, % (enintään)	5,9	5,4	4,2
Liikenneturvallisuus			
Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet maanteillä (enintään)	1671	1602	1600
Valtion rataverkolla olevien tasoristeysten onnettomuusriski (10 v. riskisumma) (enintään)	201	189	182
Henkilöstö ja kyvykkyys			
Johtajuusindeksi (vähintään)	3,8	3,8	3,8
Innovointikyvykyysindeksi (vähintään)	4,0	4,1	4,0
Työyhteisöindeksi (vähintään)	4,1	4,2	4,1

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS			
Korjausvelka/tieverkko	1570 milj.	1664 milj.	1780 milj.
Korjausvelka/rataverkko	1286 milj.	1226 milj.	1300 milj.
Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, %	100	100 (ennuste)	100
Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, %	118	100-120 (ennuste)	100-120
Suunniteltu rahoitus, vuosikulu, pvp/keh	615/31	615/31 (ennuste)	734/40
Suunniteltu rahoitus, palvelutason ylläpito, pvp/keh	200/0	210/3 (ennuste)	250/2
Suunniteltu rahoitus, palvelutason palauttaminen, pvp/keh	233/120	269/97 (ennuste)	258/101
Suunniteltu rahoitus, palvelutason parantaminen, pvp/keh	284/313	190/407 (ennuste)	85/138

VN/2753/2020-LVM-33

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Rantala Olli-Pekka 911860737

2023-02-08

Kivimäki Minna 912829775

2023-02-09

ASIAKIRJA / HANDLING / DOCUMENT

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa. Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

Denna handling är undertecknad i Trafikledsverkets tjänst för elektroniska underskrifter. Du kan verifiera den elektroniska underskriften med Adobe Acrobat.

This document has been signed at Finnish Transport Infrastructure Agency's service for electronic signatures.

You can verify the authenticity of the signature by using Adobe Acrobat.

ALLEKIRJOITUKSET / UNDERSKRIFTER / SIGNATURES

Allekirjoittaja	Kari Wihlman
Allekirjoitusaika	27.02.2023 14:10
Allekirjoittaja	Mirja Noukka
Allekirjoitusaika	27.02.2023 15:38

ASIAKIRJAT

Asiakirja	VN_2753_2020- LVM-33Tulossopimus_Väylävirasto_2022-2023_S22_Final.pdf
-----------	--

